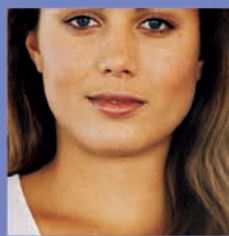

ТРУДОВИ ПРАВА И НА
СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ
И ПОМОЩИ ЗА УВЕЛИЧА-
ВАНЕ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА
РАБОТА ЗА ЖЕНИ, ЖЕРТВИ
НА ДОМАШНО НАСИЛИЕ

НАСИЛИЕТО НАД ЖЕНИТЕ Е СОЦИАЛЕН ПРОБЛЕМ

чието премахване изисква дълбоки промени във
формите на социализация на хората чрез общи
усилия в сферата на образованието, социалните
грижи, здравеопазването, в правната,

**ПОЛИЦЕЙСКАТА И ТРУДОВАТА
ОБЛАСТИ.**

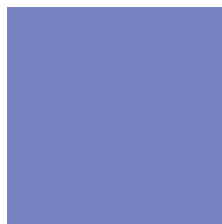
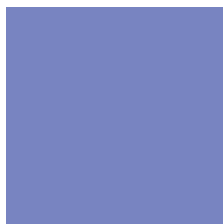
Органичният закон 1/2004 от 28 декември за мерки за цялостна защита против насилието над жената затвърждава и гарантира на жените, настоящи или бивши жертви на домашно насилие, ред трудови права и права за социално осигуряване с цел да могат да съчетаят трудовите си задължения и нуждата от защита и пълно възстановяване.

Освен това Кралски декрет 1917/2008 от 21 ноември регулира програмата за социално и трудово приобщаване на жените, жертви на домашно насилие, включва активни мерки за осигуряване на работа с цел жертвите да имат по-големи възможности за намиране на работа, да подобрят собствената си автономност и да разполагат със средства, за да могат да прекратят започналата вече ситуация на насилие.

ДОКАЗВАНЕ НА ПОЛОЖЕНИЕТО СИ НА ЖЕРТВА НА ДОМАШНО НАСИЛИЕ

За да имат достъп до тези права, трудещите се жени трябва да докажат положението си на жертва на домашно насилие по един от следните начини:

- с осъдителна присъда на насилника
- чрез съдебна заповед за закрила в нейна полза
- чрез съдебно решение за превантивна мярка за закрила на жертвата
- в изключителни случаи, чрез доклад от прокуратурата, в който се посочва наличието на съмнения за насилие срещу жената, докато се издаде заповедта за закрила.

ТРУДОВИ ПРАВА И НА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

- Правата на работещите жени на трудов договор:

- Реорганизиране на работното време според нуждите им.

- Географската мобилност, ако фирмата има работни центрове на различни места.

- Смяна на работния център със запазване на работното място през първите 6 месеца.

- Намаляване на работния ден, придружено от пропорционално намаляване на заплащането.

- Няма да се считат като неоправдани отсъствия от работа, когато това обстоятелство е доказано с документ от социалните или от здравните служби.

- Няма да се считат като неоправдани отсъствия от работа, когато това обстоятелство е доказано с документ от социалните или от здравните служби.

- Прекъсване на трудовото взаимоотношение със запазване на работното място и с право на осигуровка поради безработица в продължение на 6 месеца, период, който може да бъде продължен от съда, максимум до 18 месеца.

- Прекратяване на трудовия договор с право на осигуровка за безработица по желание на работещата жена.

- Положението на безработна се доказва формално с писмено известие на фирмата за окончателното или временното прекратяване на трудовия договор, придружено от заповедта за закрила в полза на жертвата, или ако няма издадена такава, от доклад от прокуратурата.

Ако работещата жена, жертва на домашно насилие, бъде уволнена, докато упражнява правото си на намаляване на

работния ден, реорганизиране на работното време, географската мобилност, смяна на работния център или временно прекъсване на трудовото взаимоотношение, уволнението се счита за невалидно.

- Правата на работещите жени в държавната администрация:

- Реорганизиране на работното време, в рамките, възприети в държавната администрация.

- Географската мобилност, ако държавната служителка, жертва на домашно насилие, се види принудена да напусне работното си място в селището, където е работила, има право на преместване на друго работно място с аналогични характеристики, без да е нужно да има такова вакантно.

- Намаляване на работния ден, придружено от пропорционално намаляване на заплащането.

- Няма да се считат като неоправдани отсъствия от работа, когато това обстоятелство е доказано с документ от социалните или от здравните служби.

- Продължителен неплатен отпуск: държавната служителка, жертва на домашно насилие, има право да поиска продължителен неплатен отпуск, без да е нужно да е работила предварително определен минимален срок. През първите два месеца на продължителния неплатен отпуск, има право да получава пълното си заплащане.

- Права на самозаетите работещи жени:

Ако работещите жени за собствена сметка, жертви на домашно насилие, се видят принудени да напуснат работната си дейност, за да осигурят защитата си, или да използват правото си на цялостна социална помощ, те няма да имат задължението да заплащат котировките за период от шест месеца, които ще бъдат считани като реални котировки за получаване на осигуровки и ситуацията им ще се счита като приравнена на котировката.

БОНИФИКАЦИИ ЗА РАБОТОДАТЕЛИТЕ В СЛУЧАИ НА ЗАМЕСТВАНЕ НА РАБОТНИЧКА, ЖЕРТВА НА ДОМАШНО НАСИЛИЕ

Фирма, която подпише трудов договор по заместване на работничка, жертва на домашно насилие с временно прекъснат договор, или упражняваща правото си на географска мобилност или на преместване в друг център, има право на 100% бонификация на фирмените квоти за непредвидени обстоятелства в продължение на целия период на прекъсване на договора на работничката или в продължение на шест месеца в случаите на мобилност и преместване.

МАТЕРИАЛНИ ПРАВА НА ЖЕРТВИТЕ НА ДОМАШНО НАСИЛИЕ

- Чл. 27 на Закон 1/2004 от 28 декември

Финансова помощ изключително за жени, жертви на домашно насилие, със специални затруднения за намиране на работа.

Жената, жертва на домашно насилие, която не разполага с месечни доходи, по-големи от 75% от минималната работна заплата за страната, получава една еднократна помощ, ако се прецени, че поради възрастта си, липсата на образование или обстоятелства от социален характер, има специални затруднения за намиране на работа.

По общо правило, размерът на тази помощ е равен на 6 месеца помощ поради безработица.

Размерът на помощта за жени с призната степен на инвалидност от 33 или повече процента, е равен на 12 месеца помощ поради безработица.

Ако жертвата има родственици на нейна издръжка, размерът на помощта може да достигне равния на 18 месеца помощ поради безработица, или на 24 месеца, ако малтретираната жена или някой от родствениците, живущи с нея, е с призната степен на инвалидност от 33 или повече процента.

Тези помощи са съвместими с предвидените в Закон 35/1995 от 11 декември за помощ и подкрепа на жертвите на престъпления с насилие или срещу сексуалната свобода.

- Активна рента за приобщаване (RAI).

(Кралски декрет 1369/2006, регулиращ програмата RAI за безработни с особена материална нужда и затруднения за намиране на работа).

Условия:

- Да е жертва на домашно насилие
- Да не разполага с месечни доходи, по-големи от 75% от минималната работна заплата за страната.
- Да е регистрирана в бюрото по труда.

Размер на RAI: 80% от месечният Обществен кратен индикатор на доходите (IPREM). Продължителност на програмата: 11 месеца и максимум 3 години.

Получаването на RAI е несъвместимо с финансовата помощ, предвидена в чл. 27 на Закон 1/2004 от 28 декември.

- Достъп до жилища и обществени резиденции за възрастни хора:

Жените, жертви на домашно насилие, се считат за колектив с предимство при заемане на жилища от държавния фонд и на обществени резиденции за възрастни хора, по реда на приложимото законодателство (Чл. 28 от Закон 1/2004 от 28 декември).

ПРОГРАМА ЗА СОЦИАЛНО И ТРУДОВО ПРИОБЩАВАНЕ НА ЖЕНИТЕ, ЖЕРТВИ НА ДОМАШНО НАСИЛИЕ (Кралски декрет 1917/2008, от 21 ноември)

Този нормативен документ обобщава някои вече прилагани вече мерки и други като: поверително и специализирано обслужване от общинските служби по заетостта, помощи за географска мобилност, компенсация на различия в трудовото възнаграждение при смяна на работата или договорености с фирми и бизнес асоциации.

Тази програма за социално и трудово приобщаване е предназначена за жените, жертви на домашно насилие, регистрирани като търсещи работа в общинските служби по заетостта, могат да се възползват, и предполага следните мерки:

- Индивидуална програма за социално и трудово приобщаване, разработена от специализирани служители.
- Специална програма за обучение, за да се стимулира социално и трудово приобщаване с трудов договор, в която се работи по лични аспекти, когато е необходимо, като подобряване на самочувствието и мотивацията за работа, и по професионални аспекти на жените, участнички в програмата.
- Помощи за започване на нова дейност за собствена сметка.
- Помощи за фирми, които наемат жертви на домашно насилие.

- Помощи за поощряване на географската мобилност. Те включват: разходите по пътуването, разходите по пренасяне на мебелите и покъщнината, разходи за настаняване, разходи за детска градина и за асистенция на зависими лица.

- Помощи за компенсация на различия в трудовото възнаграждение. За вземане на тази мярка се изисква смяната на един трудов договор от друг, тоест, състои се в заплащане на работничката, чийто договор е приключил по нейна воля, но форсирано от ситуацията ѝ, на разликата между възнаграждението от предишния договор и от настоящия, ако това от новия договор е по-ниско от предишния. Максималната сума е от 500 евро и тя може да се получава най-много дванадесет месеца.

- Договорености с фирми за наемане на жертви на домашното насилие и тяхната географската мобилност.

Използването на тези мерки се осъществява чрез държавната обществена служба по заетостта и съответните органи от автономните области с компетентност в управлението на активните политики по заетостта.

ПОМОЩИ ЗА ФИРМИ, КОИТО НАЕМАТ ЖЕРТВИ НА ДОМАШНО НАСИЛИЕ

(ЗАКОН 43/2006 от 29 декември)

- 125 евро на месец (1.500 евро на година) в продължение на 4 години от подписването на договора, за безсрочни договори на пълно работно време.

- 50 евро на месец (максимум 600 евро на година) докато трае договора, за временни договори.

- В случай на договори на непълно работно време се прилагат бонификации в котировките в социалното осигуряване, по реда на действащото законодателство.

- Фирмите, които наемат жертви на домашно насилие, особено с безсрочни договори, могат да получат субсидии по реда на установеното в програмите за поощряване на наемането на такива работнички, приети от автономните области.

